

EBA'S EN WITWASVOORKOMING: "LOOK BACK" OP REPATRIERINGEN
– FLASH NEWS

16 juni 2021

Voor meer inlichtingen :

LLJ Tax

Antoine DAYEZ

Antoine.dayez@llj.be

Aurélien VANDEWALLE

Aurélien.vandewalle@llj.be

Lallemand Legros & Joyn
(LLJ)
Ch. de La Hulpe 181/24
Terhulpestwg.
1170 Brussels – Belgium

T : +32 2 738 02 80

F : +32 2 738 02 81

www.llj.be

Eerste commentaren in verband met de “circulaire” van de Nationale Bank (NBB) met betrekking tot de “*Verplichtingen tot waakzaamheid ten aanzien van repatriëringen van geldmiddelen uit het buitenland en inaanmerkingneming van de fiscale regularisatieprocedures bij de toepassing van de antiwitwaswet*” (circ. NBB_2021_12 dd. 8 juni 2021).

Executive summary

1. De omzendbrief van 8 juni 2021 preciseert de “verwachtingen” van de NBB ten aanzien van de banken inzake de controle van de herkomst van de fondsen die gerepatriëerd worden ingevolge de verschillende EBAs;
  2. In de circulaire wordt eraan herinnerd dat de bewijslast van de wettige herkomst van de gerepatriëerde middelen bij de cliënt ligt. Anders is, als een vermoedens bestaat, zelfs indien er geen bewijs is van illegale oorsprong, een melding van vermoedens aan de CFI vereist. In dit opzicht wordt in de circulaire impliciet het standpunt ingenomen dat (in tegenstelling tot de *EBAquater*) de *EBA*, *EBAbis* en *EBAter* geen amnestie verlenen voor “verjaarde kapitaal” dat niet aan de regularisatieheffing is onderworpen. Dit standpunt is juridisch betwistbaar, maar kan bij gebrek aan rechtspraak niet rechtstreeks worden betwist;
  3. De NBB is van oordeel dat “*wat de bedragen betreft die niet zijn geregulariseerd met de EBA, heeft de financiële instelling relevante informatie moeten verzamelen en analyseren om te bepalen of het vermoeden dat deze bedragen voortkwamen uit ernstige fiscale fraude, kon worden weggenomen. Zo niet moest er een melding aan de CFI worden verricht.*” Zo wordt voorzien dat interne audit diensten tegen uiterlijk 30 juni 2022 moeten evalueren of deze verplichtingen nu en in het verleden zijn nageleefd (“look back”) en dat, in voorkomend geval, een “actieplan” wordt uitgevoerd om eventuele tekortkomingen te verhelpen.
1. Dit is in een context waar de regering probeert te stimuleren (dwingen?) het gebruik van het *EBAquater* vóór het verstrijken ervan op 31 december 2022, hoewel deze procedure ter discussie staat wegens (i) de bewijslast die op de belastingplichtigen rust (terwijl deze last paradoxaal genoeg bij het openbaar ministerie berust in het kader van een strafrechtelijk onderzoek) en (ii) het feit dat het verstrijken van de gewestelijke wetgevingen de regularisatie van de successierechten, al dan niet verjaard, vooralsnog onzeker maakt;
  2. Deze circulaire zal waarschijnlijk resulteren in een stortvloed van meldingen van verdachte transacties aan de CFI; iedereen wordt verzocht zich voor te bereiden door te trachten, zo mogelijk met bewijsstukken, de oorsprong van zijn vermogen te reconstrueren en, in het geval van een schenking of een erfenis, terug te gaan naar de persoon die “*het vermogen heeft opgebouwd*”, en zijn situatie zorgvuldig te laten beoordelen alvorens welke procedure dan ook in te leiden.

INLEIDING

1. In deze circulaire¹ preciseert de NBB haar "verwachtingen" met betrekking tot de uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld wanneer de cliënt geld uit het buitenland repatrieert of heeft gerepatrieerd, in het bijzonder na een fiscale regularisatieprocedure.

2. Er wordt herinnerd dat België sinds 2004 niet minder dan 4 officiële fiscale en strafrechtelijke "amnestieprocedures" heeft gekend²:

- De Eenmalige Bevrijdend Aangifte (bekend als "EBA", cf. W. van 31 december 2003): van 01/01/2004 tot en met 31/12/2004 van kracht was, verleende zij, net als de daaropvolgende procedures, fiscale amnestie (voor fiscale misdrijven) en strafrechtelijke amnestie (voor het witwassen van belastingfraude) in ruil voor een heffing ; Onder de EBA werd de heffing vastgesteld op een forfaitair percentage tussen 6 en 9% van het aangegeven bedrag, dat in de meeste gevallen overeenkwam met niet-aangegeven inkomsten waarvoor de termijn van 7 jaar voor de vestiging van de belasting niet was bereikt; de procedure werd uitgevoerd door de Belgische banken of door de Schatkist (voor diegenen die hun goederen niet wensten te "repatriëren");
- De fiscale regularisatie (bekend als "EBAbis", zie P.-W. van 27 december 2005): deze procedure, die van kracht was tussen 1 januari 2006 en 15 juli 2013, verving het beginsel van de forfaitaire heffing door een regularisatieheffing op basis van de ontdoken belasting vermeerderd met een boete; ook hier werden in de meeste gevallen alleen de inkomsten en kapitaal aangegeven waarvoor de termijn voor de aanslag niet was bereikt; in het kader van deze nieuwe procedure werd ook het "Contactpunt Regularisatie" binnen de FOD Financiën opgericht;
- De fiscale regularisatie met facultatieve uitbreiding (bekend als "EBAter", cf. W. van 11 juli 2013): van kracht was van 15 juli 2013 tot en met 31 december 2013, voorzag het voor het eerst uitdrukkelijk in de regularisatie van "verjaarde kapitalen", d.w.z. inkomsten en kapitalen waarvoor het termijn van vestiging van de aanslag was verstreken; dit was echter slechts een mogelijkheid die destijds hoofdzakelijk leek te zijn bedoeld voor belastingplichtigen die zich schuldig hadden gemaakt aan "*ernstige, al dan niet georganiseerde belastingfraude*" (een begrip dat juist in de plaats was gekomen van het begrip "*ernstige en georganiseerde belastingfraude waarbij gebruik wordt gemaakt van ingewikkelde mechanismen of van procedures met een internationale dimensie*", vgl. L. 17 juni 2013) ;
- Tot slot de verplichte volledige fiscale regularisatie (bekend als "EBAquater", cf. W. van 21 juli 2016): deze is van kracht sinds 1 augustus 2016 en loopt af op 31 december 2022, en bepaalt uitdrukkelijk dat "verjaarde kapitaal" waarvan de rechtmatige herkomst niet met bewijsstukken kan worden gestaafd, moet worden onderworpen aan een forfaitaire regularisatieheffing, waarvan het bedrag (sinds 2020) 40% bedraagt.

¹ <https://www.nbb.be/nl/financieel-toezicht/voorkoming-van-het-witwassen-van-geld-en-de-financiering-van-terrorisme>

² In geval van belastingfraude staat de belastingplichtige niet alleen bloot aan fiscale en strafrechtelijke sancties, maar tevens aan vervolging wegens "witwassen", d.w.z. het feit dat hij vervolgens heeft getracht de uit de fraude voortvloeiende "onrechtmatige voordelen" te verbergen, om te zetten, te hergebruiken (enz.). Naast de vier officiële procedures werden tevens in de loop van 2014 en 2015 "spontane regularisaties" of "informele" die min of meer waren ingekaderd door een instructie van het ISI (die in april 2016 door de Raad van State nietig werd verklaard), alsmede met diverse "ad hoc" regularisaties, met name in de zogeheten "Panama Papers"-zaken.

Deze procedures zijn door duizenden belastingplichtigen gebruikt. Sommigen hebben hun vermogen gerepatriëerd in het kielzog van hun regularisatie. Anderen zijn gedeeltelijk of helemaal niet gerepatriëerd, maar overwegen dit soms wel te doen. Weer anderen hebben hun geregulariseerde vermogen geheel of gedeeltelijk geschonken vóór of na hun repatriëring.

CIRCULAIRE DD 8/06/2021

3. Wat de strijd tegen het witwassen van geld betreft, is de wet van 11 januari 1993 (die herhaaldelijk is gewijzigd en aangepast) intussen vervangen door de wet van 18 september 2017, die de verplichtingen van de financiële instellingen grondig heeft gedefinieerd. Het is op basis van deze laatste wet dat de NBB nu haar “verwachtingen” preciseert ten aanzien van de in België gevestigde financiële instellingen die deze fondsen hebben ontvangen³.

De hoofdpunten van deze circulaire (die wordt gepresenteerd in de vorm van een reeks vragen) kunnen als volgt worden samengevat.

3.1. Een algemeen en essentieel punt komt naar voren: de bewijslast van de wettige herkomst (d.w.z. niet door fraude aangetast, ook al is deze verjaard, of niet geregulariseerd) van de tegoeden ligt bij de cliënt. Hij moet deze wettige herkomst op overtuigende wijze aantonen. Zo niet, en zelfs indien er geen bewijzen zijn die op een illegale oorsprong wijzen, is een melding van vermoedens aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) vereist⁴.

3.2. Verwachtingen in verband met de opsporing en melding van verdachte middelen

(a) Moet bij elke repatriëring een melding van vermoedens bij de CFI worden gedaan?

Nee, maar:

- Een verdachte transactie moet aan de CFI worden gemeld wanneer de bank geen zekerheid heeft verkregen over de rechtmatigheid van de fondsen of de transactie - de afwezigheid van bewijs van fraude ontslaat de bank niet van de meldingsplicht;
- De verjaring van de oorspronkelijke fraude is irrelevant;
- Een schenking kan zowel voor de schenker als voor de begiftigde een vorm van witwassen zijn;

(b) Kan een bank de fondsen aanvaarden, zelfs indien er een vermoeden van fraude bestaat?

Volgens de circulaire “*verbiedt de wet [een bank] niet om al dan niet uit het buitenland gerepatriëerde geldmiddelen te ontvangen, wanneer zij weet, vermoedt of redelijke gronden heeft om te vermoeden dat deze geldmiddelen verband houden met het witwassen van geld.*” maar:

³ De circulaire beoogt geldmiddelen die uit het buitenland werden gerepatriëerd die deze instellingen hebben ontvangen “*in het kader van hun vermogensbeheeractiviteiten of van de uitgifte van levensverzekeringsovereenkomsten met een eenmalige premie*”.

⁴ De CFI is de bemiddelende instantie tussen degenen die volgens de antiwitwaswetgeving de nodige zorgvuldigheid moeten betrachten en het openbaar ministerie, dat belast is met onderzoek en vervolging. Niet alle meldingen van verdachte transacties aan de CFI zullen tot een strafrechtelijk onderzoek leiden.

- Een melding aan de CFI moet worden gedaan en wel zodra de bank wordt benaderd en zelfs als de transactie niet plaatsvindt (de poging is voldoende);
- Indien de fondsen worden ontvangen vóór het einde van het onderzoek van het dossier, begint voor de bank een kritieke periode van versterkte waakzaamheid;
- Voor een nieuwe cliënt beveelt de NBB aan de fondsen niet te aanvaarden indien de bank geen waakzaamheidsmaatregelen kan nemen om het risico te beperken en adequaat te beheren;
- Voor een bestaande cliënt acht de NBB het aangewezen om de individuele situatie opnieuw te evalueren; de voortzetting van de relatie hangt af van de vraag of de financiële instelling in staat is waakzaamheidsmaatregelen toe te passen die in verhouding staan tot de opnieuw beoordeelde risico's. Indien de relatie wordt behouden, zal de bank aan de CFI rapporteren en bijkomende meldingen doen in geval van latere transacties, zolang de verdenking niet is weggenomen.

(c) Wat moet er worden gedaan met eerder geaccepteerde middelen waarvoor een vermoeden is gerezen?

De melding aan het CFI moet worden gevolgd door een nieuwe beoordeling van de relatie met de cliënt en aanvullende meldingen voor elke verrichte transactie, met inbegrip van de overdracht van activa na de beëindiging van de relatie.

De NBB onderstreept tevens de mogelijkheden voor de uitwisseling van informatie tussen financiële instellingen over de situatie van cliënten met betrekking tot de antiwitwasregels. Dergelijke uitwisselingen zijn niet alleen mogelijk tussen instellingen die tot dezelfde bankgroep behoren, maar ook tussen niet-verwante instellingen, zolang de uitgewisselde informatie strikt binnen het kader van de bestrijding van het witwassen van geld blijft.

3.3. Verwachtingen betreffende de controle op de herkomst van de middelen - hoe zit het in geval van schenking of erfenis?

In tegenstelling tot het EBAquater, dat vereist dat de rechtmatige herkomst van fondsen wordt aangetoond aan de hand van sluitende (schriftelijke) documenten, kan bij de beoordeling van deze rechtmatige herkomst onder de Wet van 18 september 2017 in principe rekening worden gehouden met andere elementen. Deze moeten echter van dien aard zijn dat zij een "redelijk persoon" kunnen overtuigen.

De NBB stelt dat wanneer de bank geconfronteerd wordt met situaties waarin de fondsen geschonken of geërfd zijn, het gepast is om:

- Afhankelijk van de risico's van de zaak, de herkomst van de fondsen bij de schenker/overledene vaststellen;
- *"Wanneer het vermogen van de schenker voortkomt uit een erfenis of schenking die hij zelf heeft ontvangen, kan het dus inderdaad nodig zijn, gelet op het door de financiële instelling vastgestelde witwasrisiconiveau, dat de rechtmatigheid van de herkomst van zijn vermogen wordt verduidelijkt en gedocumenteerd door terug te gaan tot de personen die het vermogen hebben opgebouwd voordat het werd overgedragen aan de schenker of de overledene."* (en dit zonder beperking in de tijd);

- In geval van onvoldoende documentatie, bepalen in hoeverre een eenvoudige verklaring van de cliënt over de achtergrond van de donor, de herkomst van het fortuin en de herkomst van de fondsen geloofwaardig is;
- Aangifte doen bij het CFI indien de cliënt redelijkerwijs niet onkundig kon zijn van de illegale herkomst;
- Wanneer de erfgenamen of rechthebbenden verklaren dat zij niet op de hoogte zijn van de herkomst van het kapitaal en dat het niet meer mogelijk is hierover inlichtingen in te winnen, wordt de banken verzocht de geloofwaardigheid van deze verklaring te beoordelen in het licht van onder meer de *“aard en de intensiteit van de relatie tussen [de partijen]”*.

3.4. Onderzoek van de wettigheid van gerepatrieerde geldmiddelen ("look back")

De NBB preciseert in dit verband dat, indien een bankinstelling *“ermee instemt geldmiddelen te ontvangen waarvan zij weet, vermoedt of reden heeft om te vermoeden dat ze voortkomen uit ernstige fiscale fraude als bedoeld in de antiwitwaswet op het ogenblik van de repatriëring, dient zij zich ervan te vergewissen dat de client daadwerkelijk alle nodige maatregelen heeft genomen om de fiscale status van deze geldmiddelen te regulariseren.”* Met andere woorden, de banken wordt verzocht hun aanvaarding van tegoeden afhankelijk te stellen van de indiening door de klant van een verzoek om fiscale regularisatie (EBAquater).

Wat de in het verleden verrichte repatriëringen betreft, stelt de NBB zich op het standpunt dat het noodzakelijk was *“alle betrokken geldmiddelen”* te regulariseren. In het geval van repatriëring van tegoeden waarvan alleen de inkomsten zijn geregulariseerd, had de bank op dat moment *“relevante informatie moeten verzamelen en analyseren om te bepalen of het vermoeden dat deze bedragen voortkwamen uit ernstige fiscale fraude, kon worden weggenomen. Zo niet moest er een melding aan de CFI worden verricht.”* De Bank die dit onderzoek niet heeft verricht heeft *“niet voldaan aan haar wettelijke waakzaamheidsverplichtingen en moet zij dit verhelpen door deze informatieverzameling en -analyse onmiddellijk en met de nodige zorgvuldigheid uit te voeren”*. (wij onderstrepen, dit standpunt wordt de "look back"-regel genoemd).

De NBB beveelt aan dat alle financiële instellingen zich ervan vergewissen dat zij in het verleden de relevante informatie hebben verzameld en nodigt de interne afdelingen uit om een evaluatie uit te voeren op basis van een steekproef van dossiers van huidige en vroegere interne procedures. De NBB verwacht *“dat de financiële instellingen de planning voor de uitvoering en afronding van deze opdracht aan de NBB bezorgen tegen 31 oktober 2021. De opdracht moet uiterlijk 30 juni 2022 zijn afgerond.”* (wij onderstrepen). Zo nodig moet een “actieplan” ten uitvoer worden gelegd om *“zo spoedig mogelijk [de betrokken repatriëringen] aan een nieuw onderzoek te onderwerpen”*.

Wat de impact van een EBAquater op de waakzaamheids- en controleverplichtingen van de banken betreft, vat de NBB deze samen in 4 gevallen:

1. De cliënt heeft het bewijs geleverd van de rechtmatige herkomst van zijn activa in het kader van het EBAquater en dit bewijs geldt a fortiori voor het preventieve luik;
2. De cliënt heeft de rechtmatige herkomst van zijn tegoeden niet kunnen aantonen in het kader van het EBAquater en het fiscale “verjaarde kapitaal” is onderworpen aan de forfaitaire heffing; in dit geval is de amnestie volledig, er is geen melding van verdachte transacties vereist;

3. De cliënt heeft afgezien van de regularisatie van het geregpatrieerde kapitaal wegens het ontbreken van een schriftelijk bewijs van wettige herkomst, maar beschikt over bewijsstukken ter staving van de geloofwaardigheid van de bewering dat de betrokken tegoeden in geval van strafvervolging aan hun gewone belastingregeling waren onderworpen. In dit geval moet de bank dit bewijs beoordelen; kan het redelijkerwijs voldoende worden geacht om de verdenking weg te nemen (die a priori bestaat...)?
4. De cliënt heeft afgezien van een regularisatie wegens het ontbreken van schriftelijk bewijs van de rechtmatige herkomst en beschikt niet over bewijzen ter staving van de geloofwaardigheid van de bewering dat de betrokken fondsen in geval van strafvervolging aan hun gewone belastingstelsel zijn onderworpen. In dit geval is een melding van verdachte transacties aan de CFI vereist.

EERSTE COMMENTAAR

4. In de eerste plaats moet worden opgemerkt dat deze circulaire past in een context waarin de regering regularisaties van verjaarde kapitaal via een *EBAquater* wil aanmoedigen (of zelfs afdwingen). Naast deze circulaire herinneren wij aan het verslag van het Rekenhof van februari jongstleden waarin melding wordt gemaakt van de aanwezigheid van 40 miljard euro aan niet-geregulariseerd geregpatrieerd kapitaal op de rekeningen van de Belgische banken en waarin de regering wordt verzocht een actiever strafrechtelijk vervolgingsbeleid in te stellen. Evenzo lijkt de geplande afschaffing van het *EBAquater* op 31 december 2022 bedoeld om een zekere urgentie te creëren om de procedure te gebruiken.

4.1. In deze context is het duidelijk dat de NBB-circulaire impliciet veronderstelt dat de *EBA*-, *EBAbis*- en *EBAter*-procedures (waarbij het kapitaal niet werd opgenomen) geen amnestie verlenen voor verjaarde kapitalen die niet aan de regularisatieheffing werden onderworpen.

Dit standpunt wordt inderdaad verdedigd door sommige strafrechtadvocaten en ambtenaren van de FOD Financiën die menen dat deze ongeregulariseerde vermogens, ongeacht de tijd die is verstreken, nog steeds de bron kunnen zijn van witwasmisdrijven en, in voorkomend geval, indien zij via het banksysteem lopen, onder het toepassingsgebied van de wet van 18 september 2017 te vallen.

Maar deze analyse is verre van unaniem. Zonder op de details van de controverse in te gaan, kunnen wij er slechts op wijzen dat de autoriteiten, toen de *EBA*, *EBAbis* en *EBAter* aan de gang waren, deze hebben aangemoedigd, evenals de repatriëring. Met name in de parlementaire werkzaamheden met betrekking tot de *EBAbis* werd duidelijk gesuggereerd dat de verleende immuniteit ook betrekking had op de “onderliggende activa”. Ten slotte veronderstelt het strafbare feit van het witwassen van geld een moreel element, namelijk de bedoeling om de herkomst van de activa te verbergen of te verhullen. Kunnen wij er ernstig van uitgaan dat dit element altijd aanwezig is bij personen die een van deze *EBA*'s hebben verricht en die sindsdien aan al hun fiscale verplichtingen hebben voldaan?

De NBB neemt ongetwijfeld terecht het meest “voorzichtige” standpunt in in het licht van de onzekerheid (zij herinnert er in het begin van haar circulaire aan dat het niet aan haar is om zich uit te spreken over fiscale of strafrechtelijke aangelegenheden), maar wij mogen niet uit het oog verliezen dat er ernstige argumenten zijn die tegen het standpunt van de autoriteiten kunnen worden ingeroepen. In werkelijkheid zal dit punt onopgelost blijven totdat de rechterlijke instanties zich definitief over de controverse hebben uitgesproken.

4.2. De “aanmoediging” om verjaarde kapitalen te regulariseren stuit op struikelblokken die de regering (voorlopig althans) niet lijkt te willen oplossen.

Het belangrijkste is zeker de bewijslast die op de belastingplichtige berust. Krachtens het *EBAquater* moet de belastingplichtige de rechtmatige herkomst van het verjaarde kapitaal bewijzen door middel van afdoende (schriftelijke) documenten, zoniet zal de regularisatieheffing worden toegepast. In vele gevallen is het echter onmogelijk geworden dit bewijs te leveren wegens de ouderdom van de feiten, het verlies van documenten, het overlijden van de betrokkenen...

Zoals de RekenHof heeft opgemerkt, vormt deze bewijslast een hinderpaal die des te groter is omdat het in het kader van een strafrechtelijke procedure daarentegen aan het openbaar ministerie is om te bewijzen dat een legale herkomst is uitgesloten, zonder dat de belastingplichtige verplicht is zichzelf op enigerlei wijze te beschuldigen. Is het in deze omstandigheden, en rekening houdend met de onzekerheid over de draagwijdte van de door de EBA, *EBAbis* en *EBAter* verleende amnestie, niet in het belang van de belastingplichtige om te wachten?

Tot slot is de kers op de taart het feit dat, indien de gewesten hun wetgeving niet hebben vernieuwd, de regularisatie van de successierechten (al dan niet verjaarde) onmogelijk lijkt of op zijn minst een onzekere juridische waarde heeft. Wie zou een heffing van 40 % op haar/zijn kapitaal aanvaarden zonder zelfs maar een absolute garantie te hebben over de geldigheid van de in ruil daarvoor beloofde amnestie?

4.3. In de praktijk hadden de in België gevestigde banken reeds vóór de publicatie van deze circulaire, sinds 2017-2018, een zeer strikte houding aangenomen ten aanzien van de controle van de herkomst van kapitaal in het kader van repatriëringen en verzochten zij cliënten reeds regelmatig om, indien nodig, over te gaan tot een *EBAquater* en verbraken zij hun relaties met cliënten die weigerden dit te doen.

De NBB-circulaire vereist niet alleen deze strikte houding, maar breidt ze ook uit tot repatriëringen in het verleden (de zogenaamde "look back"-regel), wat de banken in een uiterst complexe situatie plaatst. Inderdaad, (i) zoals we hierboven gezien hebben, is de stelling van deze circulaire met betrekking tot de omvang van de amnestie verleend door de EBA, *EBAbis* en *EBAter* twijfelachtig, (ii) 17 jaar zijn verstreken sinds de oorspronkelijke EBA, wat de taak om de repatriëringen die hebben plaatsgevonden op te sporen en te traceren, cliënten te (her)ondervragen en dossiers te reconstrueren uiteraard een ontmoedigende taak maakt (wat met cliënten die vertrokken zijn, die gestorven zijn? Enz.), en (iii) de regularisatieprocedure heeft in haar huidige vorm weinig aantrekkingskracht.

Het valt dan ook te vrezen dat cliënten bijzonder terughoudend zullen zijn. Daardoor dreigt een stortvloed van meldingen van verdachte transacties aan het CFI te ontstaan, die weinig nut zullen hebben omdat de gegevens onvolledig en vaag zijn, haastig worden verzameld en zonder veel onderscheid worden doorgegeven.

4.4. *Last but not least* (maar dit is een meer "politieke" overweging): dreigt deze circulaire, door zich uitsluitend te richten op bankrekeningen geopend bij in België gevestigde banken, niet enerzijds degenen die hun tegoeden (wettelijk) in het buitenland aanhouden ertoe aan te zetten elke repatriëring voor onbepaalde tijd uit te stellen en anderzijds degenen die gerepatriëerd zijn ertoe aan te zetten naar het buitenland terug te keren (wellicht in afwachting dat het juridische luchtruim vrij is van de vele onzekerheden die het vertroebelen)?

CONCLUSIE

5. De circulaire van de NBB van 8 juni zal van de banken eisen dat zij aanzienlijke inspanningen leveren om de herkomst te verifiëren van fondsen die de afgelopen 17 jaar zijn gerepatriëerd, met name volgens de EBA-, *EBAbis*- en *EBAter*-procedures.

Alle betrokken cliënten doen er goed aan zich hierop voor te bereiden door te trachten, zo mogelijk met bewijsstukken, de herkomst van hun gelden te reconstrueren. De juridische onzekerheden in verband met vroegere en huidige regularisatieprocedures moeten echter aanzetten tot voorzichtigheid en tot een beoordeling van de situatie alvorens welke procedure dan ook op gang te brengen.

*

*

*